

LEGAL UPDATE

Zorgaanbieders lopen in de praktijk reëel boeterisico bij overname of fusie zonder voorafgaande goedkeuring NZa

Datum: 22 juni 2023

Zorgaanbieders die een overname of fusie bewerkstelligen zonder de benodigde goedkeuring van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), kunnen rekenen op streng optreden door de toezichthouder. Dat blijkt uit drie boetes die de NZa recent oplegde aan zorgaanbieders die de NZa-fusietoets overtraden.

Wat houdt de NZa-fusietoets in?

De NZa moet voorafgaande goedkeuring verlenen voor iedere fusie of overname waarbij een zorgaanbieder is betrokken die met vijftig of meer personen zorg verleent. De NZa toetst dan of met alle stakeholders goed is nagedacht over het nut en de risico's van de fusie of overname, de zorgaanbieder zorgvuldig is omgegaan met hun inbreng en de verlening van cruciale zorg niet in gevaar komt. Deze toets is zuiver procedureel. Dit betekent dat de NZa dus niet ingaat op de inhoudelijke inbreng van stakeholders.

De wettelijke grondslag voor deze NZa-fusietoets is de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg).

Wat gebeurt er als een zorgaanbieder niet om goedkeuring vraagt?

Als een zorgaanbieder een fusie of overname zonder goedkeuring van de NZa tot stand brengt, kan de NZa een boete opleggen. Die boete is maximaal 500.000,- euro of, indien dat meer is, 10% van de omzet van de zorgaanbieder in Nederland.

Hoe hoog zijn de boetes in de praktijk?

De afgelopen maanden heeft de NZa drie van dit soort boetes opgelegd. Dat is opvallend, omdat de NZa sinds de invoering van de NZa-fusietoets in 2014 slechts één keer eerder een boete oplegde ([70.000,- euro in 2017](#)). Wat was er in deze recente gevallen aan de hand?

In november 2022 legde de NZa aan zorgaanbieder A [een boete op van 125.000,- euro](#). De advocaat die zorgaanbieder A begeleidde bij de overname van zorgaanbieder B, adviseerde dat geen goedkeuring van de NZa benodigd zou zijn. Zorgaanbieder A meent dat zij op dit advies mocht vertrouwen, maar de NZa gaat hier niet in mee. Hoewel de NZa de advocaat deskundig acht op het gebied van het ondernemingsrecht, twijfelt zij over zijn deskundigheid op het gebied van de NZa-fusietoets.

De NZa beboette in [november 2022](#) ook zorgaanbieder C. Zorgaanbieder C ging ervan uit dat ze geen goedkeuring nodig had voor de overname van zorgaanbieder D, omdat zorgaanbieder D met minder dan vijftig personen zorg verleende. Pas later werd zorgaanbieder C er door een externe jurist op gewezen dat goedkeuring wel degelijk nodig was, nu zorgaanbieder C zelf met vijftig of meer personen zorg verleent. Hoewel zorgaanbieder C dus geen opzet of kwade bedoeling had, legt de NZa haar een boete op van 65.000,- euro.

De meest recente boete is uit [mei 2023](#). Het gaat om zorgaanbieder E die de in financieel zwaar weer verkerende zorgaanbieder F wilde overnemen. Zorgaanbieder E vreesde namelijk dat bij een faillissement van zorgaanbieder F de cliënten van F zorg zouden moeten krijgen van zorgaanbieder E zonder dat zij ook het personeel van F zou kunnen overnemen. Dat zou tot onderbezetting bij zorgaanbieder E leiden. De zorgverzekeraar en gemeente drongen er bovendien op aan dat zorgaanbieder E zorgaanbieder F zou overnemen. In alle hectiek lukte het zorgaanbieder E echter niet

om op tijd een voldoende onderbouwde goedkeuringsaanvraag bij de NZa in te dienen. Zorgaanbieder E nam toen het 'gecalculeerde risico' om de overname zonder goedkeuring van de NZa tot stand te brengen. Ondanks het feit dat de belangen van patiënten, andere partijen of de zorgsector als geheel niet concreet zijn geschaad, legt de NZa toch een boete op van 65.000,- euro.

Wat kunnen zorgaanbieders hiervan leren?

De NZa is streng voor zorgaanbieders die een overname of fusie tot stand brengen zonder voorafgaande goedkeuring van de NZa. Zorgaanbieders die een fusie of overname overwegen, doen er daarom goed aan in een vroeg stadium na te denken over de manier waarop ze deze toets in het fusie- of overnameproces inpassen. Het gaat dan niet alleen om het tijdig indienen van een goed onderbouwde goedkeuringsaanvraag, maar ook om bijvoorbeeld voorafgaand daaraan praktische afspraken op te nemen in een intentie- en koopovereenkomst en de cliëntenraad en ondernemingsraad tijdig te betrekken. Zorgaanbieders moeten er hierbij rekening mee houden dat de NZa binnen vier weken na het indienen van de aanvraag moet besluiten, maar dat die termijn wordt gepauzeerd als de NZa een vraag stelt. Daardoor duurt het in de praktijk doorgaans ongeveer acht weken voordat de NZa goedkeuring geeft. Zorgaanbieders die daar niet op kunnen wachten en met spoed een goedkeuring nodig hebben, bijvoorbeeld vanwege een naderend faillissement, raden we aan te bezien of ze kunnen voldoen aan de voorwaarden om een spoedonthefving van de NZa te krijgen.

Heeft u vragen over het indienen van een goedkeuringsaanvraag of wilt u meer informatie over dit onderwerp? Neem dan gerust contact op met één van onze specialisten.

Dit is een Legal Update van Bas van Schelven.

Voor meer informatie:

Bas van Schelven

+31 30 25 95 553

basvanschelven@vbk.nl